

**T.C.
YARGITAY
9.HUKUK DAİRESİ**

ESAS NO : 2022/436
KARAR NO : 2022/1380
TARİHİ : 07.02.2022

İLGİLİ MEVZUAT: 6098 sayılı Kanun m.420, 6325 sayılı Kanun m.185

KARAR ÖZETİ: Arabulucu önünde yapılan anlatmada ibraya ilişkin 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 420 maddesinin uygulanması mümkün değildir. Aksi kabulde arabulucu önünde tarafların anlaşması imkânsız hale gelir. Nitekim 6325 sayılı Kanunun 18/5 madde hükmünde arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı öngörülmüş olup, buna göre ibraya ilişkin düzenlemelerden hareketle arabuluculuk anlaşma tutanağının geçerliliği değerlendirilemez.

Her ne kadar Dairemizin 11.09.2019 tarihli ve 3694-13040 sayılı ilamında arabuluculuk anlaşma tutanağı ibra hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiş ise de Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu'nun 07.07.2020 tarih ve 173 sayılı kararı ile aynı uyuşmazlıkların temyiz incelemesini yapmakla görevli 22. Hukuk Dairesinin kapatılması ve tüm işlerinin Dairemize devredilmesi üzerine yeniden yapılan değerlendirmede yukarıda belirtilen sonuca varılmıştır.

1

YARGITAY KARARI

Bölge Adliye Mahkemesince 17/11/2021 tarihli ek karar ile davalı tarafın temyiz istemi red edilmiş ise de davaya konu (iptal istemine konut arabuluculuk son tutanağı ve anlaşma belgesinin içeriği ve belirlenen alacak tutarı dikkate alındığında Bölge Adliye Mahkemesi kararının kesin olmadığı anlaşılmakla, davalı vekilinin ek karara yönelik temyiz isteminin kabulü ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen 17/11/2021 tarihli EK KARARIN BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA karar verildi.

Hüküm süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hâkimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

DAVACI İSTEMİNİN ÖZETİ:

Davacı vekili, davacının davalıya ait iş yerinde satın alma şefi olarak çalıştığını, davalının baskı, yıldırma ve zorlama ile davacıyı arabulucuya yönlendirip iş sözleşmesinin bu şekilde sonlandırıldığını, irade fesadı durumu olduğundan 29/04/2020 tarihli arabuluculuk son tutanağı ve anlaşma belgesinin geçersiz olduğunu ilen sürerek, söz konusu tutanak ve belgenin iptaline karar verilmesini, istemiştir.

DAVALI CEVABININ ÖZETİ:

Davalı vekili iş sözleşmesinin zorlama ile arabuluculuk süreci sonucunda feshedildiği iddiasının doğru olmadığını, sözleşmenin davacı tarafça fesih edildiğini, fesih sonrası davacının rızası ile katıldığı arabuluculuk işlemlerinin Kanuna uygun ve geçerli olduğunu, savunarak davanın reddini istemiştir.

MAHKEME KARARININ ÖZETİ:

Mahkemece 6325 sayılı Arabuluculuk Kanuna göre arabuluculuğun, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının Çözümlemesinde uygulanması gerektiği, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 420 maddesinin ikinci fıkrasında ise ibraya ilişkin hüküm olup ibra tarihi itibarıyla sözleşmenin sona ermesinden başlayarak en az bir aylık sürenin geçmiş bulunması, ibra konusu alacağın türünün ve miktarının açıkça belirlenebilmesi, ödemenin hak tutarına nazaran noksansız ve banka aracılığıyla yapılması şarttır. Bu unsurları taşımayan ibra sözleşmeleri veya ibraname kesin olarak hükümsüzdür." düzenlemesine verildiği, bu hükmün emredici nitelikte olduğu, davaya konu arabuluculuk tutanağının düzenlendiği tarih ve ibra beyanının içeriği dikkate alındığında, kanıtların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyecekleri bu zamanda uyuşmazlık konusu olmadan ve işçinin başvurusu bulunmadan ibra niteliğinde arabuluculuk tutanağı düzenlendiği, ibra niteliğindeki tutanağın tarih ve içeriği itibari ile arabuluculuğa elverişli olmadığı, gerekçesi ile davanın kabulüne, karar verilmiştir.

İSTİNAF:

Karara karşı, davalı tarafça istinaf yoluna başvurulmuştur.

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

Bölge Adliye Mahkemesince, özetle; İlk Derece Mahkemesi kararının usul ve yasa ile dosya içeriğine uygun olduğu, gerekçesi ile davalı başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

2

TEMYİZ:

Bölge Adliye Mahkemesi kararını davalı taraf temyiz etmiştir.

GEREKÇE:

Dava, ihtiyari arabuluculuk son tutanağı ve anlaşma belgesinin iptali istemine ilişkindir. Dosyadaki bilgi ve belgelerden, davacının davalıya ait işyerinde satın alma şefi olarak çalışırken 17/04/2020 tarihinde işverence görevinin değiştirildiği, davacının bu görev değişikliğini kabul etmeyerek kıdem tazminatı ödenmesini talep ettiği ve işverence talebin kabul edilerek 28 04/2020 tarihinde işten çıkışının yapıldığı anlaşılmaktadır.

İş sözleşmesinin feshi sonrasında davalı talebi üzerine tarafların ihtiyari arabuluculuğa başvurduğu ve 29/04/2020 tarihinde anlaşıp, anlaşma belgesini imzaladıkları, belge içeriğinde bir kısım tazminat ve alacaklara karşılık davacıya net 98.878.75 TL ödeneceğinin kararlaştırıldığı görülmüştür.

Davacı taraf, dava dilekçesinde 29/04/2020 tarihli arabuluculuk tutanakları ile davalının kendi arabulucusuna zorlanarak iş sözleşmesinin fesih edildiğini iddia etse de yukarıda açıklandığı üzere iş sözleşmesi görev değişikliğini kabul etmemesi nedeniyle davacı talebiyle sonlandırılmıştır.

Davacının irade fesadına yönelik “baskı, yıldırma ve zorlama” iddialarıyla ilgili ise ispata yönelik somut tanık anlatımları olmadığı gibi başkaca da delil sunulmamıştır. Öte yandan arabulucunun “tarafsız olmadığı” iddiası da ispatlanmamıştır.

Mahkemece, arabulucu önünde yapılan anlaşmanın ibra niteliğinde olduğu, ibraya ilişkin hükmün emredici nitelikte bulunduğu ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununu 1.maddesi uyarınca tarafların ancak üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri konuda arabulucuya gidebilecekleri hususun düzenlendiği, ibra niteliğinde belge üzerinde tarafların serbestçe tasarruf edebilecekleri bir durum söz konusu olmadığı, gerekçesiyle dava kabul edilmiştir.

Arabulucu önünde yapılan anlaşmada ibraya ilişkin 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun 420. maddesinin uygulanması mümkün değildir. Aksi kabulde arabulucu önünde tarafların anlaşması imkânsız hale gelir. Nitekim 6325 sayılı Kanunun 18/5 madde hükmünde arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı öngörülmüş olup, buna göre ibraya ilişkin düzenlemelerden hareketle arabuluculuk anlaşma tutanağının geçerliliği değerlendirilemez.

Her ne kadar Dairemizin 11.09.2019 tarihli ve 3694-13040 sayılı ilamında arabuluculuk anlaşma tutanağı ibra hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiş ise de Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu’nun 07.07.2020 tarih ve 173 sayılı kararı ile aynı uyuşmazlıkların temyiz incelemesini yapmakla görevli 22. Hukuk Dairesinin kapatılması ve tüm işlerinin Dairemize devredilmesi üzerine yeniden yapılan değerlendirmede yukarıda belirtilen sonuca varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ:

Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA, İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda yazılı sebeplen dolayı BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 07.02.2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi.